

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1980/739

KARAR NO : 1981/730

ÖZET: Siyasi bir parti ile ilişkisi görülen dernek yöneticilerinin, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olarak işledikleri suçlara ait davaların, 1402 sayılı Yasaya 2310 sayılı Yasa ile eklenen ek-1. maddesi uyarınca yer ve zaman koşulu aranmadan Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Ömer Boymueğri

O L A Y : Sanığın Ülkü Ocakları Başkanı iken, Ankara Ülkü Ocakları Derneği Genel Başkanlığı'na yazdığı biryazı ile Elbistan'daki eylemlerden bahsederek, 15 civarında olay çıkardıklarını, bu olaylarda hiçbir kayıp ve zararlarının olmadığını, yasa dışı eylemlerinin 10 gün azaliksız devam ettiğini bildirdiği ileri sürülerek, sanığın Türkiye ahalisini birbiri alayhine silahlandırmak, mukateleye teşvik eylemek, cumhuriyetçiliğe ve demokrasi prensiplerine aykırı olarak, devletin tek fert veya bir zümre tarafından idare edilmesini hedef tutmak amacıyla, danışıklı legal cemiyetler kurmak ve bunların faaliyetlerini tanzim sevk ve idare etmek, suça teşvik ve tahrik etmek suçlarını işlediği ileri sürülerek eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 141/3., 149/1., 172/1., 311/1. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle Elbistan C. Savcılığı'nda kamu davası açılmıştır.

1- Elbistan Ağır Ceza Mahkemesi, 15.1.1979 gününde, 1978/145-1979/22 sayı ile; sanığa atılı suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan yaygın şiddet hareketlerinin kesin belirtilerinden bulunduğu, 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre davaya bakmanın sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görevine girdiği,

2-Adana-Kahramanmaraş-Gaziantep-Urfa İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi, 14.11.1979 gününde, 1979/236-364 sayı ile; iddianamede gösterilen Türk Ceza Yasası'nın 149/1., 141/3., 311. ve 172/1. maddelerindeki suçların unsurları itibariyle oluşmadığı, ihlal etmesi muhtemel görülen aynı yasanın 171., 168. ve 313. maddelerindeki suçlarında unsurları itibariyle oluşamayacağı, bu haliyle suçun; 1630 sayılı Yasa'ya muhalefetten ibaret bulunduğu bu suçun ise yaygın şiddet eyleminin kesin belirtileri kapsamına girmediği, sanığın yazdığı mektup içeriğinde belirtilen olayların doğrulanmadığı böylece suçun, sıkıyönetim ilanına neden olan şiddet eylemlerinden bulunmadığı, davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığı,

Gereğesiyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Y. İsmet Ayer ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı, 9.11.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Askerî Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ve Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nail Yücel'in Askerî Yargı yerinin görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanığa atılı suçların, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği anlaşılmaktadır.

Sanık tarafından yazıldığı ileri sürülen mektupta, Elbistan'daki eylemlerinden bahsedilerek, 15 civarında eylem çıkarıldığı, bu olaylarda hiçbir kayıp ve zararlarının bulunmadığı, anılan eylemlerin 10 gün aralıksız devam ettiği bildirilmekte şu hale göre; anılan eylemler Kahramanmaraş'ta soykırıma dönüşen olayların bir halkası görünümünde bulunmaktadır. Sanığın eylemini, bu eylemlerden soyutlamaya olanak bulunmadığından anılan eylemin; sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu kuşkusuzdur.

Dosya içeriğinden sanığın, 29.10.1977 gününde, 6.5.1978 gününe kadar Elbistan Ülkü Ocakları Derneği'nin Başkanlığı'nı yaptığı, keza Elbistan İlçesi Emniyet Amirliği'nin 17.5.1979 günlü yazısına ekli belgeler, bu tarihler arasında ilçede meydana gelen olaylarda sanığın başkanı olduğu ve ülkü ocaklarının katıldığı kimi eylemlerin açıkça gösterildiği anlaşılmaktadır. Şu hale göre; görev sorununun 1402 sayılı Yasa'ya 2310 sayılı Yasa ile eklenen ek-1. maddesine göre çözümlenmesi gerekmektedir. Sanığın başkanlığını yaptığı ülkü ocakları derneğinin belli bir siyasi parti ile (MHP) ilişkili olduğu bilindiğinden ve bu konuda sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalar bulunduğundan bu davanın da anılan madde uyarınca yer ve zaman kaydına bakılmadan, parti genel merkezinin bulunduğu yer sıkıyönetim komutanlığı nezdindeki askeri mahkemede görülmesi gerekir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiğinden Adana-Kahramanmaraş-Gaziantep-Urfâ İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

.../....

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Adana-Kahramanmaraş-Gaziantep-Urfa İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nin 14.11.1979 günlü, 1979/236-364 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 9.11.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

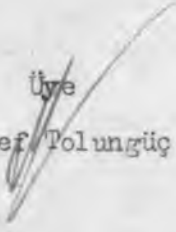

Üye

İsmail Oğuz

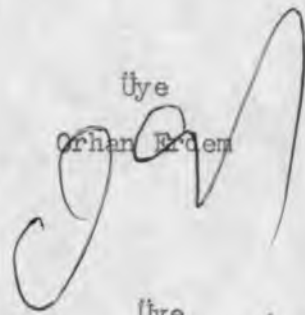
Üye

Şeref Polungüç

Üye

Orhan Erdem

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Hasan Çelikkale

18/12
i/ç